

Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
Facultatea de Istorie și Filosofie
Anul universitar 2007-2008
Semestrul II

I. Informații generale despre curs, seminar, lucrare practică sau laborator

Titlul disciplinei: Securitate europeană și transatlantică

Codul: SS 15202

Numărul de credite: 9

Locul de desfășurare: Facultatea de Istorie și Filosofie, Catedra de Istorie Contemporană și Relații Internaționale

Programarea în orar a activităților:

II. Informații despre titularul de curs, seminar, lucrare practică sau laborator:

Nume, titlul științific: General Ciupei

Informații de contact:

Ore de audiență:

III. Descrierea disciplinei:

Acest curs urmărește analiza problematicii securității spațiului euro-atlantic din perspectiva statelor și organizațiilor de securitate regionale care compun acest spațiu politico-strategic. Obiectivul cursului este de a familiariza masteranzii cu această problematică, precum și cu principalele metode și tehnici utilizate în analiza securității europene și transatlantice, în special după Războiul Rece. După parcurgerea acestui curs, masteranzii vor putea înțelege mai bine mecanismele de funcționare ale instituțiilor europene de securitate (pilonul PESC-PESA), organizațiilor euro-atlantice (NATO) și celor transatlantice (OSCE). Cursul se bazează pe o metodologie de predare modernă, interactivă. Masteranzii vor fi antrenați în dezbateri tematice și studii de caz pe baza bibliografiei pe care o vor primi cu un curs înainte. De asemenea, vor participa la simularea unei întâlniri ministeriale din cadrul unei organizații internaționale. Metode de predare: expunerea, prelegerea, analiza studiilor de caz.

IV. Bibliografia obligatorie:

A Secure Europe in a Better World, European Security Strategy, Bruxelles, 2003:
<http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cmsUpload/78367.pdf>.

Carl Cavanagh Hodge, *NATO for a New Century: Atlanticism and European Security*, Greenwood Publishing Group Westport, Conn., 2002.

Constantin Hlihor, *Geopolitică și geostrategie în analiza relațiilor internaționale contemporane*, Editura UNAp „Carol I”, București, 2006.

Joseph S. Nye, *Understanding International Conflicts. An Introduction to Theory and History*, Longman, Londra, 1997.

Manualul NATO, NATO Office of Information and Press, Bruxelles, 2001:
<http://www.nato.int/docu/other/ro/handbook2001.pdf>.

Michael E. Smith, *Europe's Foreign and Security Policy: The Institutionalization of Cooperation*, Cambridge University Press, Cambridge, New York, 2004.

Neil Nugent, *The Government and Politics of the European Union*, Palgrave Macmillan, Houndmills, New York, 2003.

Peter Van Ham, Sergei Medvedev, *Mapping European Security after Kosovo*, Manchester University Press, 2002.

Simon Duke, *The Elusive Quest for European Security: From EDC to CFSP*, Palgrave MacMillan, Oxford, 2000.

V. Materiale folosite în cadrul procesului educațional specific disciplinei:
Videoproiector, xerocopii de texte și documente, baza de date JSTOR accesibilă la BCU (sala Multimedia).

VI. Planificarea /Calendarul întâlnirilor și a verificărilor/examinărilor intermediare:

Nr. crt./Săptămâna	VII. Tematică	Concepte de bază	Bibliografie obligatorie	Obligațiile studenților (lecturi, teme, lucrări)
Săptămâna1	Securitatea europeană înaintea Războiului Rece	Sistemul westphalian, echilibrul puterilor, congresul puterilor, Liga Națiunilor, instituționalizarea securității europene după 1945	Joseph S. Nye, <i>Understanding International Conflicts. An Introduction to Theory and History</i> , Longman, Londra, 1997; Henry Kissinger, <i>Diplomația</i> , ALL, București, 1998.	lecturi
Săptămâna2	Securitate europeană și transatlantică în timpul Războiului Rece	Războiul Rece, alianța transatlantică, tiparul relațiilor transatlantice	Barry Buzan, Ole Waever, <i>Regions and Powers: the Structure of International Security</i> , Cambridge University Press, Cambridge, 2003.	Lecturi
Săptămâna3	Noul peisaj geostrategic după Războiul Rece	Noile riscuri și amenințări, noi actori, noua (dez)ordine mondială, de la bipolarism la multipolarism	Constantin Hlihor, <i>Geopolitică și geostrategie în analiza relațiilor internaționale contemporane</i> , Editura UNAp „Carol I”, București, 2006; Zbogniew Brzezinski, <i>Marea tablă de șah: supremația americană și imperativele sale geostrategice</i> , Univers Enciclopedic, București, 2000.	Lecturi, teme, lucrări
Săptămâna4	Instituționalizarea PESC	Comunitatea Europeană de Apărare, Cooperarea Politică Europeană, Maastricht, Amsterdam, Nisa, PESC, lărgirea	Simon Duke, <i>The Elusive Quest for European Security: From EDC to CFSP</i> , Palgrave acMillan, Oxford, 2000; Michael E. Smith, <i>Europe's Foreign and Security Policy: The Institutionalization of Cooperation</i> , Cambridge University Press, Cambridge, New York, 2004.	Lecturi, teme, lucrări
Săptămâna5	Politica Europeană de Securitate și Apărare	UEO, Tratatul de la Nisa, capabilitățile militare europene, Forța de Reacție Rapidă a UE	Michael E. Smith, <i>Europe's Foreign and Security Policy: The Institutionalization of Cooperation</i> , Cambridge University Press, Cambridge, New York, 2004; Neil Nugent, <i>The Government and Politics of European Union</i> , Palgrave Macmillan, Houndmills, New York, 2003.	Lecturi, teme, lucrări
Săptămâna6	Strategia de Securitate a Uniunii Europene	Documentul Solana, conținutul SSUE	<i>A Secure Europe in a Better World</i> , European Security Strategy, Bruxelles, 2003: http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cmsUpload/78367.pdf .	Lecturi, teme, lucrări
Săptămâna7	Dimensiunea internă a securității europene	Europol, Eurojust	Michael E. Smith, <i>Europe's Foreign and Security Policy: The Institutionalization of Cooperation</i> , Cambridge University Press, Cambridge, New	Lecturi, teme, lucrări

			York, 2004.	
Săptămâna8	Instituționalizarea NATO	Formarea Alianței Nord-Atlantice, Războiul Rece	Wilfrid Loth, <i>Europe, Cold War and Coexistence, 1953-1965</i> , London, Portland, OR Taylor & Francis, 2004; Carl Cavanagh Hodge, <i>NATO for a New Century: Atlanticism and European Security</i> , Greenwood Publishing Group Westport, Conn., 2002.	Dezbateri, teme.
Săptămâna9	Reforma NATO după Războiul Rece	Summiturile NATO, noile concepte strategice, NACC, PFP, lărgirea NATO	Alexander Moens; Cohen, Lenard J.; Sens, Allen Gregory, <i>NATO and European Security: Alliance Politics From the End of the Cold War to the Age of Terrorism</i> , Westport, Conn Greenwood Publishing Group, 2003.	Lecturi, teme, lucrări
Săptămâna10	De la CSCE la OSCE	Actul Final de la Helsinki, Procesul Helsinki, CSCE, OSCE	Abram Chayes, Antonia Handler Chayes (ed.), <i>Preventing Conflict in the Post-Communist World: Mobilizing International and Regional Organizations</i> , Brookings Institution, 1996; David Carment, Albrecht Schnabel, <i>Conflict Prevention: Path to Peace or Grand Illusion?</i> , United Nations University Press, 2003.	Lecturi, teme, lucrări
Săptămâna11	Crizele din fosta Iugoslavie	Croația, Bosnia-Herțegovina, Kosovo, FYROM, ONU, CE/UE, NATO, OSCE	David Carment, Albrecht Schnabel, <i>Conflict Prevention: Path to Peace or Grand Illusion?</i> , United Nations University Press, 2003; Peter Van Ham, Sergei Medvedev, <i>Mapping European Security after Kosovo</i> , Manchester University Press, 2002.	Lecturi, teme, lucrări
Săptămâna12	Crizele din fosta URSS	Nagorno-Karabach, Abhazia, Cecenia, Kaliningrad, Transnistria	Abram Chayes, Antonia Handler Chayes (ed.), <i>Preventing Conflict in the Post-Communist World: Mobilizing International and Regional Organizations</i> , Brookings Institution, 1996; David Carment, Albrecht Schnabel, <i>Conflict Prevention: Path to Peace or Grand Illusion?</i> , United Nations University Press, 2003.	Lecturi, teme, lucrări
Săptămâna13	Securitatea europeană și transatlantică după 11 septembrie	Relațiile SUA-Europa, NATO-UE, războiul împotriva terorismului	Mary Buckley, Fawn, Rick, <i>Global Responses to Terrorism : 9/11, Afghanistan, and Beyond</i> , Global Responses to Terrorism : 9/11, Afghanistan, and Beyond.	Lecturi, teme, lucrări
Săptămâna14	Riscuri și amenințări la începutul secolului XXI	Societatea riscului	Charles Coker, <i>Globalisation and Insecurity in the Twenty-first Century: NATO and the Management of Risk</i> , Adelphi Paper 345, Oxford University Press, N York, 2002.	dezbateri

VIII. Modul de evaluare: examen

- Examen: 75%
- Redactarea unui referat: 25%

IX. Detalii organizatorice, gestionarea situațiilor excepționale:

- Respectați normele de redactare ale Academiei Române;
- Tentativa de plagiat se pedepsește cu pierderea dreptului de participare la examen;
- Orele pierdute, din motive obiective, vor fi reprogramate de comun acord cu masteranzii și în funcție de disponibilitatea sălilor.

X. Bibliografia opțională:

Abram Chayes, Antonia Handler Chayes (ed.), *Preventing Conflict in the Post-Communist World: Mobilizing International and Regional Organizations*, Brookings Institution, 1996.
Alexander Moens; Cohen, Lenard J.; Sens, Allen Gregory, *NATO and European Security: Alliance Politics From the End of the Cold War to the Age of Terrorism*, Westport, Conn Greenwood Publishing Group, 2003.

Barry Buzan, Ole Waever, *Regions and Powers: the Structure of International Security*, Cambridge University Press, Cambridge, 2003.

Charles Coker, *Globalisation and Insecurity in the Twenty-first Century: NATO and the Management of Risk*, Adelphi Paper 345, Oxford University Press, New York, 2002.

David Carment, Albrecht Schnabel, *Conflict Prevention: Path to Peace or Grand Illusion?*, United Nations University Press, 2003.

Henry Kissinger, *Diplomația*, ALL, București, 1998.

Jocelyn Mawdsley, Gerrard Quille, *The EU Security Strategy: A new framework for ESDP and equipping the EU Rapid Reaction Force*, ISIS Europe: <http://www.isis-europe.org/ftp/download/reportdefence.pdf>.

Mary Buckley, Fawn, Rick, *Global Responses to Terrorism : 9/11, Afghanistan, and Beyond*, Global Responses to Terrorism : 9/11, Afghanistan, and Beyond.

Zbigniew Brzezinski, *Marea tablă de șah: supremația americană și imperativele sale geostrategice*, Univers Enciclopedic, București, 2000.

Baze de date: JSTOR, Proquest, EBSCO (accesibile la sala multimedia de la BCU)

Internet : sunt recomandate siturile de Internet ale NATO (<http://www.nato.int>), UE (<http://www.europa.eu>) și OSCE (<http://www.osce.org>).